

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnemu prejemam:	K 22—
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četr leta	6—	četr leta	550
na mesec	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflove ulice št. 5, (l. nadstropje levo), telefon št. 34

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vamo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

SLOVENSKI NAROD

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto . . . K 24— | Četr leta . . . K 6—

Poi leta . . . " 12— | En mesec . . . 2—

V upravnemu prejemam na mesec K 1-90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . . K 25— | Četr leta . . . K 6-50

Poi leta . . . " 13— | En mesec . . . 2-30

Ia Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko

in druge dežele vse leto 30 K.

Naroči se lahko z vsakim dnevom,

a hkrati se mora poslati tudi naročnina,

drugače se ne oziramo na dotično na-

ročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega platila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli

naročnini brez ozira vsakemu, kdo je

ne vprašuje o pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

U poiskih za krivcem.

Nedolžna kri porosila je ljubljanski tlak dne 20. septembra l. l. Vzklik zdvojnosi je šel takrat povsej slovenski zemlji in krčevito so se stiskale pesti. Vsega vpliva previdnih in razsodnih mož je bilo treba, da se je ubranilo še večje zlo. Eno dobro pa je rodil ta dogodek: oči so se jeli odpirati Slovencem vseh strank in bratovska ljubezen je začela zopet triumfirati. Vsi pa smo želeli, da ostane to razpoloženje trajno in da nam žrtve 20. septembra prineso obilo sadu.

Naravno je, da je vsakdo povpraševal po krivcu usodenega septembrskega dogodka. Bili smo pa tudi vsi takoj na jasnom, da je krivec sistem, oni sistem, ki nas davi ter tlači k tloru, v tem ko neguje narodne nasprotnike. V Ptiju, kjer so bili dejansko napadeni Slovenci, med katerimi so celo bile dame, ni bilo državne sile za njihovo obrambo. Ko so jo Slovenci zahtevali, jim je odgovoril tamoznički okrajni glavar, da se v policijske zadave vtikati ne sme,

češ, da je občina samoupravna in da tudi z orožništvom razpolagati ne more, ker ta pravica pristoji edinote županu. V Ljubljani, kjer se nobenega Nemca ni dejansko napadlo in so se demonstracije v lahko uimevni razburjenosti zaradi nečuvvenih tujskih dogodkov zadovoljili s tem, da so po bili nekaj šip, pa je nastopilo orožništvo in vojaštvo brez predložega sporazuma z županom in ostro strehalo iz malenkostnih razlogov. V tem se vidi sistem.

Isti sistem pa se nam kaže tudi sicer. Saj je nekaj nezaslišanega, ako deželnih predsednik do 95% slovenske dežele v svojo opravičbo ne ve navesti drugega, kot da je med 19 pravnimi praktikanti, katere je v službo sprejel, 8 Slovencev. In ustanovitev druge državne gimnazije v Ljubljani, katero ima na vesti ravno ta deželni predsednik; potem imenovanje deželnega šolskega nadzornika za par nemških šol in očitno proteževanje nemških uradnikov v naši deželi: ali nam ne govori vse to jasno o sistemu, ki vlada v tej deželi?

Če pa je tako, tedaj bi moralna dolžnost nas vseh biti, da se združenimi silami zastavimo, da podieremo ta sovražni nam sistem. Podreti ga pa ne bomo mogli, dokler ne odstranimo osebe, katera ga drži. Takoči nam je torej dana in neodustoljiv narodni greh storiti oni, ki tega uvideti neče ali pa, ki iz postranskega samopasnega namena celo delovati skuša za vzdržanje tega sistema. Eno je namreč danes vsakomur jasno, naj pride na mesto deželnega predsednika na Kranjskem Peter ali Pavel, tako kakor sta vladala baron Hein in baron Schwarz, ne bode mogoči in ne bode smeli več vladati nihče. Z vsako spremembou v vodstvu deželne vlade moremo torej le predobiti.

Kazalo se je, da je s tem prepričanjem po 20. septembetu navdahnjena vsa slovenska javnost. Mlajši pričasti »Slovenske ljudske stranke«, pa tudi oni starejši, ki so si ohranili nekajeno narodno zavest, kazali so celo neko bojevitost, ki je pri njih dolej nismo bili vajeni. Zdelo se je torej, da to splošno razpoloženie ostane in mora za Slovenstvo kar naprej rodit obilno dobrega sadu. »Slovenec« sam se je pridružil skupni akciji proti sistemu, ki ima svoj sedež v nemški kaznični ljubljanski, eksekutivo pa v vladni palači na Bleiweisovi cesti.

kjer je bilo obilo zajcev pa, tudi lisice ne manjkalno. In ravno lisica je bila Strelova slaba lovaska stran.

Na Kremenku je bilo stojišče, kamor je gotovo prisla lisica, aka je le bila sploh v gonu. To je bilo takozano sigurno stojišče, kjer ni snel nikhe drugi stati, nego Martin Strel. Zaradi njegove dobrodušnosti so ga vsi loveci imeli radi, ter so mu tudi iz spoznavanja do njegovih let brez ugovora prepusčali najboljše stojišče.

Tako je bilo tudi danes. V lovenski službi že osivelj brakir Jazbec, ki je Strela peljal na prostor, se je žnjim rad pošalil.

»Gospod!« mu de. »Danes boste gotovo streljali, lisica je zunaj.«

»Pa bom tudi zadel,« se odreže Strel.

»Ali pa tudi ne, hehe,« mu nagača Jazbec. »Samo pazite, da ne boeste tako napravili, kakor onega dne gospod adjunkt. Vidite tukaj! Tri šibre so prevrtale mojo kučmo, k sreči ni šlo ničesar v glavo. Kakor vidi, je moja kučma iz lisicje kožuhovine. Gospod adjunkt je stal ravno tukaj, kakor ste sedaj vi. Ko primem jaz po globokem jarku za temelje robom mimo, me je imel adjunkt, ki je videl le kučmo, za lisico, pa je kar trečil vanjo. Za Boga, takega strahu bi ne hotel še enkrat doživeti, kaj ne, gospod Strel?«

»To je bilo neprevidno,« pravi Strel, ogledajoč si prestreljeno kuč-

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnemu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—	celo leto	K 28—
pol leta	13—	pol leta	13—
četr leta	650	četr leta	650
na mesec	2-30	na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto . . . . .

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnštvo: Knaflove ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

sebno izpočetka naravnost zelo nevarna. Ljudje so bili razburjeni do skrajnosti, padale so take besede, kakršnih prireditelji shoda niso bili dosedaj navajeni pri svojih ljudeh, in kakor smo že rekli, bilo je treba napeti vse moči, da ni prišlo do skrajnosti.

Shod je otvoril dr. Šusteršič podarjajoč, da so imeli poslanci S. L. S. kot kmečki poslanci velike pomislike proti splošnemu zavarovanju za starost in onemoglost. Sedaj, ko je prišla stvar v državni zbor, je vodstvo stranke takoj sklenilo, da poslanci ne zavzamejo svojega stališča v tem vprašanju, dokler kmetje sami niso sklenili, kaj naj se storiti.

Tu je nastal tak hrup in vrišč, da govornik ni mogel nadaljevati par minut. Vse vpije in dviga roke kvišku. Čuti je iz vsega le glasove: »nikdar! nikoli!« Komaj spregovori dr. Šusteršič zopet nov stavek, se hrup in vrišč ponovi, dasiravno zatrjuje govornik, da je za poslance edino merodajno to, kar hoče kmet, da zakonska predloga ni za naše razmere, da je tudi on sam zoper to predlogo, ker je prepričan, da slovenski kmet teh plačil ne zmore. Nekaj je pa v tej predlogi vendar takega, kar je prav, namreč da vlada mora dati za kmeta ravno tako, kakor za vsak drug stan. (Burni klic: »Kaj da! Nič ne da!«) Zato pa se ne sme naložiti plačil, ki jih kmet ne more plačati. Cudi se, da je pri tej predlogi sodeloval tudi minister Prašek, ki je sam kmet. Seveda, razmre na Českem in Nižnjem Avstrijskem so druge, kakor pa pri nas. (Klic: »Zato, ker so drugi poslanci, kakor pri nas!«) Vlada hoče dati vsakemu, ki je 60 let star 90 K. (Velikansko razburjenje). Dobro, naj da, a plačil naj ne zahteva, siliti se pa ne sme nobenega. To je stališče govornika in vseh poslancev. »Slov. kluba, ki so enoglasno sklenili, da bodo v tej zadevi glasovali tako, kakor bodo sklenili kmetje. »Zato smo vas sklicali, kar boste vi sklenili, to je naša postava!«

Dr. Šusteršičeve besede niso imeli vpliva, kakor sicer, kar se je posebno jasno pokazalo pri volitvi predsedstva, kajti zborovalci niso hoteli sprejeti po njem predlagane predsedstva, niti poslusiati ga niso hoteli, ko je klical: »Možje, poslušajte vendar! Saj ste razumni možje, saj nihče ne razume, kaj hočete, saj

da se stvar vsestransko pojasi in da se zadobi prava slika o žalostnih septembrskih dogodkih; njemu gre, kakor smo dejali, za vzdržanje sistema, ker od tega pričakovali oslabljanje narodno-napredne stranke. Ravnokar izvršene volitve v trgovsko in obrtno zbornico so nam pokazale jasno konturo nove politične zvezze. Kranjska nemškotarija, kranjska vlada in klerikalni, to je ona trojica, katera naj bi popolnoma dobila v roke gospodstvo v naši deželi. Nič za to, — da se poslužimo besedi dr. Kreka, — če se tudi ohrani na svojem mestu najslabši uradniški material, najslabši obrobjeni birokrati.« Čast taki politiki!

Vedo naj pa oni, katerih se tiče, da narodno-napredna stranka, katere zaupni možje se zbera jutri v posvetovanje, take politike podpira ne bode ter da ima moči dovolj one-mogočiti jo.

All se ruši?

Mogoče je troje: Ali je stavbenik slab, material pa dober, ali narobe, ali pa oboje skupaj slab, pa zase ne prasketati in pokati, izpočetka po malem, potem pa bolj in bolj, in niti potresa ni treba, da se zruši stavba na kup!

No, o materialu ne bom govoril, da je slab, saj bi s tem pljuvali v svojo lastno skledo, saj vemo, da je slovenski kmet najboljši material, s katerim se da zgraditi lepa, dobra, trdn stavba. Napake je torej iskatи drugod, če stavba, zgrajena s tem materialom, začne kazati take nevarne razpoke, kakor so včeraj pokazale pri stavbi Slovenske ljudske stranke, dasiravno so stavbeniki mislili, da so zidali tako trdno, da ne more škodovati več niti najboljši potres. Usteli so se, in to ne malo, in bilo je res treba vse dr. Šusteršičeve diplomatične prevejanosti in dr. Krekove odkritorske zgovornosti, da so se te razroke vsaj na zunaj toliko zamazale, da se v najbljžjem času ni batil najhujšega. Treba bo pa poštenega dela, predno po zopet popolnoma varno pod to streho. So pa prehitro delali, in stavar se poseda in gre narazen. Hitrica ni nikoli dobra, je dejal polž.

Včeraj na kmetskem stanovskem shodu, ki se je vršil v veliki dvorani hotela »Union«, je pa bila stavba po-

gospodu Strelu. Že sem se veselil, kako bo ta lisjak lepo padel. Toda lisjak se plazi, ne prav hitro, po mali stezici tik za robom nasproti stojišču, in ko ga gospod Strel zagleda, dvigne desno roko s stegnenimi prsti proti njemu, jo parkrat zasuče v zraku ter pravi glasno:

»No, Jazbec, danes ne bo nič.«

»Lisjak pa, užaljen, da ga je gospod Strel nazval Jazbeca, se hipomora okreine in izgine v gošči.«

Glasen krohot.

Jazbec se je smehu skoro na tla zvalil. Strel pa je najprvo čudno pogledal, potem pa je tudi še sam bruhnil v smeh, rekoč:

»Temu je kriva Jazbečeva prestreljena kučma, imel sem lisjaka za brakirja Jazbeca.«

»Pa stava je izgubljena,« se zadeve Jazbec.

»Saj nisem streljal, forej tudi ne zgrešil — se izgovarja gospod Strel.«

Lovci pa so bili vsi edini v tem, da kdor ne strelja ob pravem času, tisti zgreši.

»No, pa naj bo,« kapitulira gospod Strel s postranskim pogledom na gospoda adjunkta.

»Ker je bolje, da sem lisjaka imel za brakirja Jazbeca, kakor narobe, me ta stvar tako veseli, da vas vse povabim na dobro kapljico, pa tudi vas, gospod adjunkt, dasi je vaš neroden strel v kučmo kriv, da mi je danes lisjak ušel.«

ni treba nobenega prepira!« Končno je prevzel predsedstvo dr. Šusteršič sam, a podpredsednikov, ki jih je predlagal, ljudje niso hoteli. Vodil je torej zborovanje tudi nadalje dr. Šusteršič sam.

Prva dana nadaljnja govornika deželnih poslanec Mandelj in neki Ivan Remškar nista mogla do besede. Prvi je opravičeval poslanca, da jih ne zadene nikaka krvida glede vladne predloga, in je trdil, da je ljudstvo le zbegano. Poslanci bodo storili vse, da ta vladna predloga ne postane postava.

Zborovalci so se nekoliko pomirili, ko je strankin tajnik dr. Rožič uporabil vso silo svojega glasu prepričati hrup in pojasnil, da vladna zakonska predloga se ni postala postava in da tudi pred dvemi leti sploh ni misliti na kako rešitev tega vprašanja.

Župan Stanovnik iz Horjula je bil videti vnet za zavarovanje, ali komaj je hotel svoje mnenje pojasniti z zgledom, da je bilo svoj čas tudi vse nasprotno posojilnicam, ki so danes največja opora kmetu, že se je začel zopet tak hrup, da je moral kratko zaključiti.

Dr. Šusteršič je mnenja, da je stvar dovolj pojasnjena. Vršilo se je glasovanje. Bilo je vse proti predlogu, za predlogo je bilo le pet glasov. (Vse vstaja; klici: »Ven ž njimi!«)

Ivan Štrukelj, odposlanec kmetske zveze iz Notranjskega, je bil mnenja, da naj vlada odvzame uradnikom previsoko pokojnino in da tisti denar za kmetsko zavarovanje. Tujim delavcem naj se v naši državi naloži vsaj 1 K davnka na mesec in s tem naj se pokrije hišnorazredni davek. Izpremeni naj se loyski zakon, da bo vsaka podobčina odločevala pri oddaji lova in ljudska šola naj se izpremeni iz »birokratske« v »kmetsko«.

Anton Zupančič iz Sel pri Žužemberku je dejal, da je kmete v zadevi zavarovanja zapeljala duhovščina in da je tudi »Domoljub« bil zoper kmetske koristi. (Dobravranje in klici: »Dol ž njim!«)

K besedi se oglaši nato dr. Krek, ki je predvsem zavračal predgovornika, da bi bila duhovščina zapeljala ljudstvo. Nadalje pravi, da ves hrup na shodu prihaja od stranki nasprotnih ljudi, ki so kot gostje prišli na shod. Tega ne bo več, da bi nasprotniki hodili v našo hišo zabavljati. Izjavlji, da nobeden poslanec ne bo glasoval za vladno predlogo o starostnem zavarovanju, ter vprašuje, ali niso poslanec zasižili, da se jim bolj zaupa, kakor se jim je v tem vprašanju, saj vendar poslance niso sami lumpyje. Razburjenje da je prišlo med ljudstvo le vseid hujšanja. Duhovščina ni poznala vladne predloga, katero je treba študirati par mesecev. Nadalje govori o poselkem vprašanju in potrebi izpremenbe učnega načrta za ljudske šole v smislu kmetskih zahtev. Končno prizna, da je on sam pisal one članke v »Domoljubu«, v katerih se je izjavil za starostno zavarovanje. Ali sedaj vidi, da je ljudstvo proti zavarovanju, in bo torej nadalje postopal tako, kakor ljudstvo hoče, ki se ne da več od zgor dol komandirati. Ljudstvo je treba poučiti, kajti sedaj se mu zdi naravnost sleparja, ako mu vlasta kaj daje, ker je bilo dosedaj navajeno vedno le same dajati, ne da bi kaj dobil.

Dr. Krekov govor, med katerim so vrgli nekega zabavljajočega socijalnega demokrata ven, je spravil nekoliko boljše razpoloženje med zbo-

lena se je bila že pripravila za odhod. Poljubila je grofici roko.

... tako srečna sem bila...« to je bilo vse, kar je grofica razumevala Helenine zahvale in v trenotku je Helena že zbežala iz sobe.

Na koncu stopnic tik pri hišnih vratih jo je dohitel baron Spinetti. Helena je bila v svoji naglici pozabila v sobi svoj sočničnik in baron Spinetti ga je prinesel za njo. Moral se je zelo podvizi in hitro steči, da jo je še došel.

»Gospodična!« Primoran je bil jo poklicati, sicer bi mu bila ušla, a na ulico ji ni mogel slediti, ker je bil razoglav.

Izročil ji je solnčnik z nekaterimi vlijudnimi frazami in ji dal roko. Položila je vanjo svoje prste in on jih je stisnil. Heleno je sprejetel nekak strah pred tem, sicer lepim človekom. Njegov pogled se ji je zdel sumljiv. Zdelo se, ji je, kakor bi jo slačil z očmi in to jo je zbegalo še bolj, kakor njegovo zdaj zopet čudno vedenje. Menila je, da se tako kakor zdaj baron Spinetti napram njej vedojo taki gospodje samo nasproti dekletom, ki jih smatrajo za lahko pristopne. To ji je pognalo kri v glavo, a tudi vzbudilo njen ponos. Pozdravila je kratko in energično ter odšla hitro iz hiše.

»Prekrasno dekle!« je vzkliknil baron Spinetti na pol glasno. A Helena je slišala ta vzklik, toda ona se že ni več zmenila za te besede in za njih pomen. Hitela je kar je mogla.

Imela je samo eno misel, da pride čim prej domov. Pekla jo je vest, da se je tako zamudila in da je bolnega bratca pustila toliko časa čakati.

Končno je zavila v Studentovske ulice. Kar ljube so se ji zdele te mračne, ubožne ulice. Brez sape je pridrvela domov.

Ko je odprla vrata in jo je zaledal Franek, je kar zakričal veselja in stegnil po njej roke, kakor da se je vrnila iz največje nevarnosti. Objela ga je in ga stiskala k sebi. Pri ti priliki je zapalila, da ima vse rdeče oči in mokra lica.

»Franek, kaj si jokai?« je zavzdihnila Helena in zopet jo je zapekla vest, da je toliko časa izostala.

»Ne, ne,« je zatrjeval Franek. »Saj sam ne vem. Ah, da si le zopet doma. Tako hudo mi je bilo po tebi.«

Položil je obe roke okrog njenega vratu, pritisnil svoja upadla lica ob njena polpa razgreta lica in drhteč radovednosti prosil:

»Povej, Helena, kaj si videla tam.«

Helena je sedla kraj postelje in držeč brata za roko mu je začela povedovati o svojem obisku pri grofici Lici. Z neznanškim zanimanjem jo je Franek poslušal. Morala mu je povedati vsako najmanjšo stvar, popisati obširno vsako malenkost in še je imel Franek vse polno vprašanje, na katere je morala Helena odgovoriti.

»In kaj je bilo potem?« je vprašal Franek, ko je bila Helena popi-

valce. Za njim je govoril še dr. Lampe o manjših gospodinjskih šolah po švicarskem vzoru in preuredbi deželnega cestnega zakona.

V imenu štajerske »Kmetske zvezde« je pozdravil zborovalce dr. Hohneck, ki je pozivil k ožji zvezi kmetskih organizacij po vseh slovenskih deželah, v imenu Goričanov pa Kremžar, s katerim je prišlo na shod nekaj goriških vinogradnikov, ki so po shodu priredili vinsko poskušnjo.

Shod je zaključil dr. Šusteršič, trdeč, da imajo Kranje sicer hudo kri in trdo buče, zato pa so tudi že mnogo dosegli.

Kakor smo že omenili v začetku, je ta shod pokazal, da v Slovenski Ljudski Stranki ni vse ravno tako, kakor bi moral biti po vsem tem, kar se piše in pripoveduje. Recimo, da je bilo na shodu res nekaj napsotnikov stranke, ali vzlje temu pa vendar ni res, da bi bili ravno ti povzročili oni vihar na shodu, temveč je ta vihar izšel v resnici iz lastnih strankinih pristašev. Kmet se je videl v svojih interesih oškodovanega, videl je, da bi moral prispevati k starostnemu zavarovanju, in to je ravno najobčutnejše pri našem in vsakem kmetu, zato je pa tudi zavrelo. Slovenska Ljudska Stranka, ki hoče biti obenem delavska in agrarna stranka, je predvsem imela pred očmi koristi delavstva in je z vsemi svojimi silami delovala za zavarovanje, pa je morala uvideti, da tudi za njo velja pregor, da je vremena gospodarjem težko služiti. Zavrelo je med kmetskim ljudstvom, in tedaj pa se je mnenje v vodstvu premenilo kar čez noč tako hitro, da je to moral pasti v oči najpočasnejše mislečemu kmetiu, in zaupanje do vodstva, do poslancev je — izginilo ravno tako čez noč. Posledica pa je bil včerajšnji burni shod, o katerem bodo gotovo tudi prireditelji priznali, da ni zamašil in popravil vseh razpok, pač pa pokazal, da Slovenska Ljudska Stranka ni nikaka izjema med drugimi strankami, dasiravno bi to tako rada hotela biti.

Kakor smo že omenili v začetku, je ta shod pokazal, da v Slovenski Ljudski Stranki ni vse ravno tako, kakor bi moral biti obenem delavska in agrarna stranka, je predvsem imela pred očmi koristi delavstva in je z vsemi svojimi silami delovala za zavarovanje, pa je morala uvideti, da tudi za njo velja pregor, da je vremena gospodarjem težko služiti. Zavrelo je med kmetskim ljudstvom, in tedaj pa se je mnenje v vodstvu premenilo kar čez noč tako hitro, da je to moral pasti v oči najpočasnejše mislečemu kmetiu, in zaupanje do vodstva, do poslancev je — izginilo ravno tako čez noč. Posledica pa je bil včerajšnji burni shod, o katerem bodo gotovo tudi prireditelji priznali, da ni zamašil in popravil vseh razpok, pač pa pokazal, da Slovenska Ljudska Stranka ni nikaka izjema med drugimi strankami, dasiravno bi to tako rada hotela biti.

Anton Zupančič iz Sel pri Žužemberku je dejal, da je kmete v zadevi zavarovanja zapeljala duhovščina in da je tudi »Domoljub« bil zoper kmetske koristi. (Dobravranje in klici: »Dol ž njim!«)

Ivan Štrukelj, odposlanec kmetske zveze iz Notranjskega, je bil mnenja, da naj vlada odvzame uradnikom previsoko pokojnino in da tisti denar za kmetsko zavarovanje. Tujim delavcem naj se v naši državi naloži vsaj 1 K davnka na mesec in s tem naj se pokrije hišnorazredni davek. Izpremeni naj se loyski zakon, da bo vsaka podobčina odločevala pri oddaji lova in ljudska šola naj se izpremeni iz »birokratske« v »kmetsko«.

Anton Zupančič iz Sel pri Žužemberku je dejal, da je kmete v zadevi zavarovanja zapeljala duhovščina in da je tudi »Domoljub« bil zoper kmetske koristi. (Dobravranje in klici: »Dol ž njim!«)

K besedi se oglaši nato dr. Krek, ki je predvsem zavračal predgovornika, da bi bila duhovščina zapeljala ljudstvo. Nadalje pravi, da ves hrup na shodu prihaja od stranki nasprotnih ljudi, ki so kot gostje prišli na shod. Tega ne bo več, da bi nasprotniki hodili v našo hišo zabavljati. Izjavlji, da nobeden poslanec ne bo glasoval za vladno predlogo o starostnem zavarovanju, ter vprašuje, ali niso poslanec zasižili, da se jim bolj zaupa, kakor se jim je v tem vprašanju, saj vendar poslance niso sami lumpyje. Razburjenje da je prišlo med ljudstvo le vseid hujšanja. Duhovščina ni poznala vladne predloga, katero je treba študirati par mesecev. Nadalje govori o poselkem vprašanju in potrebi izpremenbe učnega načrta za ljudske šole v smislu kmetskih zahtev. Končno prizna, da je on sam pisal one članke v »Domoljubu«, v katerih se je izjavil za starostno zavarovanje. Ali sedaj vidi, da je ljudstvo proti zavarovanju, in bo torej nadalje postopal tako, kakor ljudstvo hoče, ki se ne da več od zgor dol komandirati. Ljudstvo je treba poučiti, kajti sedaj se mu zdi naravnost sleparja, ako mu vlasta kaj daje, ker je bilo dosedaj navajeno vedno le same dajati, ne da bi kaj dobil.

Dr. Krekov govor, med katerim so vrgli nekega zabavljajočega socijalnega demokrata ven, je spravil nekoliko boljše razpoloženje med zbo-

lena se je bila že pripravila za odhod. Poljubila je grofici roko.

... tako srečna sem bila...« to je bilo vse, kar je grofica razumevala Helenine zahvale in v trenotku je Helena že zbežala iz sobe.

Na koncu stopnic tik pri hišnih vratih jo je dohitel baron Spinetti. Helena je bila v svoji naglici pozabila v sobi svoj sočničnik in baron Spinetti ga je prinesel za njo. Moral se je zelo podvizi in hitro steči, da jo je še došel.

»Gospodična!« Primoran je bil jo poklicati, sicer bi mu bila ušla, a na ulico ji ni mogel slediti, ker je bil razoglav.

Izročil ji je solnčnik z nekaterimi vlijudnimi frazami in ji dal roko. Položila je vanjo svoje prste in on jih je stisnil. Heleno je sprejetel nekak strah pred tem, sicer lepim človekom. Njegov pogled se ji je zdel sumljiv. Zdelo se, ji je, kakor bi joslačil z očmi in to jo je zbegalo še bolj, kakor njegovo zdaj zopet čudno vedenje. Menila je, da se tako kakor zdaj baron Spinetti napram njej vedojo taki gospodje samo nasproti dekletom, ki jih smatrajo za lahko pristopne. To ji je pognalo kri v glavo, a tudi vzbudilo njen ponos. Pozdravila je kratko in energično ter odšla hitro iz hiše.

»Prekrasno dekle!« je vzkliknil baron Spinetti na pol glasno. A Helena je slišala ta vzklik, toda ona se že ni več zmenila za te besede in za njih pomen. Hitela je kar je mogla.

Imela je samo eno misel, da pride čim prej domov. Pekla jo je vest, da se je tako zamudila in da je bolnega bratca pustila toliko časa čakati.

Končno je zavila v Studentovske ulice. Kar ljube so se ji zdele te mračne, ubožne ulice. Brez sape je pridrvela domov.

Ko je odprla vrata in jo je zaledal Franek, je kar zakričal veselja in stegnil po njej roke, kakor da se je vrnila iz največje nevarnosti. Objela ga je in ga stiskala k sebi. Pri ti priliki je zapalila, da ima vse rdeče oči in mokra lica.

»Franek, kaj si jokai?« je zavzdihnila Helena in zopet jo je zapekla vest, da je toliko časa izostala.

»Ne, ne,« je zatrjeval Franek. »Saj sam ne vem. Ah, da si le zopet doma. Tako hudo mi je bilo po tebi.«

Položil je obe roke okrog njenega vratu, pritisnil svoja upadla lica ob njena polpa razgreta lica in drhteč radovednosti prosil:

»Povej, Helena, kaj si videla tam.«

Helena je sedla kraj postelje in držeč brata za roko mu je začela povedovati o svojem obisku pri grofici Lici. Z neznanškim zanimanjem jo je Franek poslušal. Morala mu je povedati vsako najmanjšo stvar, popisati obširno vsako malenkost in še je imel Franek vse polno vprašanje, na katere je morala Helena odgovoriti.

»In kaj je bilo potem?« je vprašal Franek, ko je bila Helena popi-

valce. Za njim je govoril še dr. Lampe o manjših gospodinjskih šolah po švicarskem vzoru in preuredbi deželnega cestnega zakona.

V imenu štajerske »Kmetske zvezde« je pozdravil zborovalce dr. Hohneck, ki je pozivil k ožji zvezi kmetskih organizacij po vseh slovenskih deželah, v imenu Goričanov pa Kremžar, s katerim je prišlo na shod nekaj goriških vinogradnikov, ki so po shodu priredili vinsko poskušnjo.

Shod je zaključil dr. Šusteršič, trdeč, da imajo Kranje sicer hudo kri in trdo buče, zato pa so tudi že mnogo dosegli.

Kakor smo že omenili v začetku, je ta shod pokazal, da v Slovenski Ljudski Stranki ni vse ravno tako, kakor bi moral biti obenem delavska in agrarna stranka, je predvsem imela pred očmi koristi delavstva in je z vsemi svojimi silami delovala za zavarovanje, pa je morala uvideti, da tudi za njo velja pregor, da je vremena gospodarjem težko služiti. Zavrelo je med kmetskim ljudstvom, in tedaj pa se je mnenje v vodstvu premenilo kar čez noč tako hitro, da je to moral pasti v oči najpočasnejše mislečemu kmetiu, in zaupanje do vodstva, do poslancev je — izginilo ravno tako čez noč. Posledica pa je bil včerajšnji burni shod, o katerem bodo gotovo tudi prireditelji priznali, da ni zamašil in popravil vseh razpok, pač pa pokazal, da Slovenska Ljudska Stranka ni nikaka izjema med drugimi strankami, dasiravno bi to tako rada hotela biti.

Anton Zupančič iz Sel pri Žužemberku je dejal, da je kmete v zadevi zavarovanja zapeljala duhovščina in da je tudi »Domoljub« bil zoper kmetske koristi. (Dobravranje in klici: »Dol ž njim!«)

Ivan Štrukelj, odposlanec kmetske zveze iz Notranjskega, je bil mnenja, da naj vlada odvzame uradnikom previsoko pokojnino in da tisti denar za kmetsko zavarovanje. Tujim delavcem naj se v naši državi naloži vsaj 1 K davnka na mesec in s tem naj se pokrije hišnorazredni davek. Izpremeni naj se loyski zakon, da bo vsaka podobčina odločevala pri oddaji lova in ljudska šola naj se izpremeni iz »birokratske« v »kmetsko«.

Anton Zupančič iz Sel pri Žužemberku je dejal, da je kmete v zadevi zavarovanja zapeljala duhovščina in da je tudi »Domoljub« bil zoper kmetske koristi. (Dobravranje in klici: »Dol ž njim!«)

Ivan Štrukelj, odposlan

Revolucije v Perziji.

Petrograd, 30. januarja. Vladene čete so pred Tebrisom bile pobite od Sattarkana, zato prestopajo v opozicionalni tabor. Vedno bolj je neverjetno, da bi mogel šah udušiti revolucijo.

Lorenzo Perosi.

(H koncertoma »Glasbene Matice« dne 3. in 4. februarja.)

Ker bodela oratorijska koncerta »Rojstvo Izveličarjevo«, ki ju priredi »Glasbena Matica« dne 3. in 4. februarja, znamenita glasbena dogodka v Ljubljani, podamo životopis slavnega skladatelja.

Lorenzo Perosi je bil rojen 21. decembra 1874. v mestu Tortona v Piemontu. Že v otroških letih je kažal nenavadno zanimanje in nadarjenost za glasbo.

Prvo glasbeno izobrazbo je prejel od svojega očeta.

Ko je dosegel petnajst let, poslje ga oče k prvim skušnjam v glasbeni licej v Rim, kjer so mu ploskali učitelji radi njegove nenavadne zmožnosti kot pianist in improvizator. Po letih 1888.—1889., katere je preživel še pod očetovim vodstvom, gre za nekaj mesecev k mojstru Michele Saladino na milanskem konzervatoriju.

Z izvrstnim in vestnim svojim učiteljem je ostal Perosi tudi potem še v stiku, ko je šel 1. 1890. na povačilo opata d' Ogremont de la Fontaine in prijorja Amellijsa na Montecassino poučevat glasbo v semenišču in zavodu. Bivanje na Montecassino je mogočno vplivalo na njegovo glasbeno izobrazbo in duhovni poklic.

Po svojem povratku v Tortono je Perosi pridno nadaljeval svoje študije, leta 1892. se vpisal na konzervatorij v Milan.

L. 1893. se je podal v Regensburg v tečaj Cecilijsnega društva, in potem sprejel pouk petja v Imoli.

V tem času so ga poklicali v Benetke, da vodi ono zgodovinsko-sloveno kapelo pri sv. Marku. Od leta 1894. naprej so bile Benetke njegovo navadno bivališče in torišče svetovna bazilika sv. Marka. Za evharistički kongres v Benetkah je zložil skladbo, ki se je izvajala s sijajnim uspehom. Skladba je naredila tako globok vtisk, da so jo imenovali »razdejje«. Kritiki so izražali prepričanje, da se je pojavil velik talent, od katerega je pričakovati najboljše, in niso se varali.

Preden so pa skladbo »Coena Domini« izvajali pri gori omenjeni slavnosti, je zložil Perosi že drugo daljšo skladbo »La morte del Redentore« (prvotno imenovana »Ad Calvariam«), ki je potem skupno z oratorijem »In Monte«, zloženim meseča septembra 1897., tvorila prvi oratorij »La passione di Christo«. Ta oratorij se je izvajal prvikrat v Milatu v cerkvi »Delle Grazie«.

Perosi se je priprjal v Milanu, da je našel pravo pot, tedaj je postal na njej in zložil nov oratorij »Trasfigurazione« t. j. »Spremenjenje Gospodovo«. Perosi jo je igral enemu svojih prijateljev in ta popisuje prizor tako-le: »Ko mi je igral z vznosom in čudovitim koloritom svojo novo skladbo, kazal z glasom in igro najrazličnejše orkestralne efekte, jo spremjal z živim očesom, z mimiko v obrazu, bil je sam zadovoljen s svojim delom in se ga veselil s tisto otroško pripovedstjo, ki je tem ljubezninejša, čim manj jo navdaja skriti napuh.«

Navdajal ga je en sam strah, namreč, da v tako kratkem času prvemu delu sledi drugo. Ne bi hotel, da mu kdo oponese fenomenalno naglico, s katero je delo zamislil in dovršil in mu radi tega morda očital, da je delo površno in nepopolno. »La Trasfigurazione« se je prvikrat izvajala v Benetkah dne 20. marca 1908. v dvoranu »della Mostra internazionale«, ki jo je dal na razpolago magistrat. Prihitela je vsa benečanska elita, navzoč je bil kardinal Sarto, ki je gojil za Perosija prisreno, očetovsko ljubezen, prisostoval je polnoštivilni občinski svet benečanski. Bil je za mesto velik dohodek, za Perosija velikanski triumf. Časnikarstvo je z zadovoljstvom konstatiralo, da so se v »Trasfigurazione« uresničile vse nade in najstrožji kritiki so se pojavljalo izražali o novi oblikni glasbene umetnosti.

Vendar se »Trasfigurazione«, ki jo je vzela v zalogo casa Riccordi, ni več tolkokrat izvajala in krivda (felix culpa) je bila na mojstrovi strani, kateri je pripravljal tretji oratorij »La risurrezione di Lazzaro«. Ta oratorij se je izvajal 27. julija in je tako navdušil občinstvo, da je (gotovo po krivici) zatemnil prejšnji oratorij la Trasfigurazione. Večer 27. julija je vreden spomina. Dovolj budi, če povevmo, da je bil Perosi klican osemindvajsetkrat in se občinstvo kar ni hotelo raziti,

kraja. Trije komadi so se ponavljali v prvem delu, štirje v drugem. Bartolino Kaschmann, od neba izvoljeni umetnik, ki je pel vlogo Kristovo, je kar očaral občinstvo. Od onega večera je pričel oratorij »La risurrezione di Lazzaro« potovanje po svetu.

Konec oktobra 1898. je bilo dovršeno novo delo: La risurrezione di Christo. Perosi je obljudil premjero mladeničkemu društvu Circolo di S. Pietro v Rimu v dobrodelnem namen. Oratorij se je proizvajal 13. decembra 1898. v Konstantinovski bazilikisvetih apostolov; zbran je bil evet večnega mesta in največji umetniki, kakor Sgambati, Mugnone, Marchetti, Mascagni, Mascheroni in drugi. Uspeh je bil tako velikanski, da je papež Leon XIII. Perosi imenoval kapelnikom zgodovinsko-slovenske Sikstinske kapele in mu tko podelil privilegirano mesto med vsemi umetniki sveta. Perosi se je z vso energijo lotil preustroje kapele in jo v kratkem času povzdignil do nenavadne viške.

Leta 1899. je Perosi zložil nov oratorij »Il Natale del Redentore« t. j. Rojstvo Izveličarjevo, ki se je prvikrat z velikim uspehom izvajal meseca septembra istega leta v Como v navzočnosti kraljeve dvojice. Kralj si je dal predstaviti mladega umetnika, mu čestital na krasnem delu in nihče, ki je bil navzoč, ne pozabi trenotka, ko je kralj umetnika pobožal po mladih lichen. To delo se je izvajalo pozneje v Milatu, Turinu, Rimu in drugih mestih, meseca septembra 1901. v bližnjem Vidmu, kamor se je podalo nekaj naših rojakov, med njimi koncertni vodja g. Matej Hubad. Vsi so prišli navdušeni nazaj in sad te navdušenosti je sedanje izvajanje »Rojstva Izveličarjevega« v Ljubljani.

Temu oratoriju sta sledila še dva druga: »La Strage degli Innocenti« in »L' Entrata di Christo in Gerusalemme«.

Prošlo leto je šel Perosi na otok Korzikę iskat novih motivov operi, ki jo bojda želi započeti.

Ljudski shod N. D. O. v Ljubljani.

V nedeljo dopoldne je sklical »Narodna delavska organizacija« ljudski shod v »Mestnem domu« v Ljubljani, ki je bil z ozirom na to, da se je bavil z interesni dveh maloštivilnih stanov, kako dobro obiskan. Zbralo se je namreč nad 300 poslušalcev, ki so ves čas z izrednim zanimanjem sledili predavateljem in z umestnimi medkljivi dajali izraza svoji nejevolji nad vprav nečloveškimi razmerami, v katerih mora životariti še zdaj tupa tam mali mož.

Predsednik N. D. O. Ribnikar je pravilno organiziral shod, pozdravi izkreno vse navzoče in omenja v nagovoru, da je po splošni volilni pravici postal delavec važen politični faktor, da ima sedaj pri volitvah parlamentarnega zastopstva prvo besedilo, a s tem sočajno boj še ni končan. Stopil je marčev šele v odločilni štadij, pravi boj se je šele začel, boj za socialno zboljšanje. Zato se je ustanovila »Narodna delavska organizacija« in daneski shod je bil sklican, da razjasni položaj in pokaže, kako si predstavlja N. D. O. svojo nalogo in kako misli delovati za zboljšanje socijalnega položaja. Podeli besedo podpredsedniku N. D. O. tovarišu Juvanu, ki poroča o položaju mitniških paznikov.

Omenja, da je potreba »Narodne delavske organizacije« očvidna, zakaj, imamo še mnogo stanov, popolnoma neorganiziranih, za katere se živa duša še ni zmenila doslej, najmanj socialni demokrati. Tu so predvsem mitniški pazniki, katerih položaj je nadvse slab in usmiljenja vreden. Službenih ur imajo 24, a prostega časa le 12 ur, sploh je vsa njihova službena institucija silno zastarela. Uvedla sta jo pred 25 leti dva Žida, ki sta imela mestno carino v zakupu. Pazniki precijo že 10 let, naj se jim zboljša njihov položaj, a vse je zaston. Kakoge povisjanja v službi sploh ne pozna, kdor je enkrat paznik, ostane dokler je pri mitnici.

Potem obstoje v Ljubljani še takozvane čuvajnice, v katerih se mora paznik po 24 uram kröti na golideski ali na kupu sena, kjer ga pozimi stresa mraz, poleti pa kuha vročina, kjer ni nikake snage, in se je zgodilo, da je pred leti nekega paznika v taki čuvajnici pičil škorpijon.

Razen tega se ne smejo pazniki prosto gibati. Predavatelj poroča o slučaju, ko je bil nek paznik za nič in zoper za nič neusmiljenovo vržen na cesto, dasi ima pet otrok.

Nič boljši ni položaj mitniških preglednikov, ki so od 5. zjutraj do 8. zvečer v službi, imajo po 70 do 80 K na mesec, a vprav tako je pri njih avanzata nemšana stvar.

Zadnji čas je, da magistrat ukrene kaj za te trpine in posiva merodajne krogje, naj se zavzamejo sanje v obč.

Pesane in obč. s etnik Turk pojasni, da je že stavl v obč. svetu resolucijo, naj se regulirajo plače mitničarjem in se jim dovoli več prottega časa, in upa, da se bo v najkrajšem času to tudi storilo.

Enoglasno sprejeta resolucija se glasi:

»Ljudski shod sklican po »Narodni delavske organizaciji« v Ljubljani dne 31 januarja 1909. v veliki dvorani »Mestnega doma« poziva sl. mestno občino ljubljansko in erar, da zboljša nevzdržni položaj mitniških paznikov.

Uvede nej se 24. irna služba in 24. irna prostota, da se omogoci mitniškim paznikom pošten odpocitek.

Službeni red se nej uredi tako, da bode ogovarjal današnjim razmeram delavstva, razmene v pažnach nej se predragačijo, kar se snege in drugih potreb tiče, uvede nej se dejanski s užem razmeram primerno razmerje med pažniki in njihovimi predpostavljenimi, da se preprečijo eventualne nezgode, izvirajoče iz ne sporazumljjen nastalih v službi.«

(Konec prihodnjih.)

1909 do petih zvečer ne bila izložila, bi nastopilo zastaranje, tako da bi hranilnica izgubila svojo terjatev. Več nego pol leta se je Akademijo prosilo, naj preskrbi pokrite vsaj z novo menico. O poldne 13. januarja 1909, ker se »Akademija« ni ganila, izročila se je menica pravnemu konzulentu, da jo do petih izloži. Na menici podpisani stanojejo deloma zunaj Ljubljane, tožba se je moralna sestaviti in devetkrat prepisati, in sedaj zahteva deliktni »Rdeči Prapor«, da naj bi bil dr. Tavčar oblažil vse dolžnike, ter jih na tožbo opozoril. Kako je zadeva izteka, pričuje korespondenca. Dr. V. Ravnhar piše:

Velečenjeni gospod doktor! Imenom Mestne hranilnice ljubljanske ste vložili menično tožbo proti ljudskemu izobraževalnemu društvu »Akademija« v Ljubljani odnosno prot njegovim odbornikom, ki so jančili za društvu dano posojilo po 900 K. Z vlogo od 13. t. m. smo prosili Mestno hranilnico, naj potpri nekaj dni, vsaj toliko časa, da nova menica obkroži vse g. odbornike, o katerih vse ne bivajo v Ljubljani. Na to vlogo nismo dobili drugega odgovora kakor tožbo. Poudarjam torej še enkrat, da so sedanji odborniki društva »Akademija« pripravljeni predložiti novo menico za 900 K. Seveda bo društvo plačalo tudi Vaše stroške po 70 K 01 v iz svojih dokaj skromnih sredstev. Ako pa Mestna hranilnica vztraja na popolnem plačilu terjave, ji bomo seveda ustregli, dasi nas morda s tem prisili da prodamo v to svrhu svoj inventar (skloptikone itd.) Blagovolite podpisano društvo obvestiti o svojih namerah pred potekom treh dni, da društvo ne zadegnejo še morebitni izvršilni stroški. V Ljubljani, dne 16. prosinca 1909. Za Ljudsko izobraževalno društvo »Akademija« v Ljubljani: dr. Vladimir Ravnhar t. č. predsed, dr. Josip Cerk, t. č. tajnik. Dr. Tavčar je odgovoril: Dragi prijatelj! V zadevi »Akademije« sem že govoril s Franketon. Meni se je zadnji dan pred zastaranjem predložila menica, zatorej sem moral tožbo vložiti. Eksekviral se ne bo nič, troške podarim »Akademiji«, v drugem pa glejte, da stvar pri mestni hranilnici uredite. Tvoj Dr. I. Tavčar. Če se je zadvaja že morala v javnost zavleči, naj bi se bilo povedalo vse. To bi bilo deliktno!

— **Nati ljudi nasproti pri slovenski ljudski stranki vulgo klerikalci** imajo v novem letu hudo smolo. Starostno zavarovanje kmetov na eni strani jim je prineslo popolno razočaranje, poraz dr. Kreka in s drugov socialpolitikov na tuje stroške v tem vprašanju je neutraliv, glasno dovolj so zagrmeli kmetje proti novemu frontu včeraj v »Union«, ko jih je bilo sedaj treba povedati, da bi vložila tudi kmeta penzija težke denarje. Gg. temu treba se privadit! Eksekviral se ne bo nič, troške podarim »Akademiji«, v drugem pa glejte, da stvar pri mestni hranilnici uredite. Tvoj Dr. I. Tavčar. Če se je zadvaja že morala v javnost zavleči, naj bi se bilo povedalo vse. To bi bilo deliktno!

— **Nati ljudi nasproti pri slovenski ljudski stranki vulgo klerikalci** imajo v novem letu hudo smolo. Starostno zavarovanje kmetov na eni strani jim je prineslo popolno razočaranje, poraz dr. Kreka in s drugov socialpolitikov na tuje stroške v tem vprašanju je neutraliv, glasno dovolj so zagrmeli kmetje proti novemu frontu včeraj v »Union«, ko jih je bilo sedaj treba povedati, da bi vložila tudi kmeta penzija težke denarje. Gg. temu treba se privadit! Eksekviral se ne bo nič, troške podarim »Akademiji«, v drugem pa glejte, da stvar pri mestni hranilnici uredite. Tvoj Dr. I. Tavčar. Če se je zadvaja že morala v javnost zavleči, naj bi se bilo povedalo vse. To bi bilo deliktno!

— **Slovenski poslanci, pozor!** Piše se nam iz slovenskega Štajerskega: Gotova stvar je, da ide naš deželni poslane E. Gangl v pivarno pri »Urnen orlu«, je bil mnogobrojno obiskan. Pivarna je bila polna do zadnjega prostora. G. poslanec Gangl je v izbornem govoru razpravljal o zadnjem zasedanju deželnega zbor ter se obširneje bavil s Schwarzem in Kranjsko hranilnico. Sprejet resolucije zahtevajo takojšnjo ustanovitev slov. vseučilišča, izrekajo zaupnico dr. Vilfanu in obžalujejo, da so pomogli klerikalci pri zadnjih volitvah v trgovsko obrtno zbornico k znagi nemškemu nacionalem Pamernju.

— **Iz Idrije** nam pišejo: Javni shod, ki ga je včeraj sklical deželni poslane E. Gangl v pivarno pri »Urnen orlu«, je bil mnogobrojno obiskan. Pivarna je bila polna do zadnjega prostora. G. poslanec Gangl je v izbornem govoru razpravljal o zadnjem zasedanju deželnega zbor ter se obširneje bavil s Schwarzem in Kranjsko hranilnico. Sprejet resolucije zahtevajo takojšnjo ustanovitev slov. vseučilišča, izrekajo zaupnico dr. Vilfanu in obžalujejo, da so pomogli klerikalci pri zadnjih volitvah v trgovsko obrtno zbornico k znagi nemškemu nacionalem Pamernju.

Naj se naši nemčurji obrnejo na svoje bratce v Celju, Mariboru in Ptiju. Če bodo magistrati v teh mestih priobčevali svoje uradne razglase tudi v slovenskem jeziku, se bo tudi ljubljanski magistrat podviral, da bodo njegovi uradni razglasi tiskani tudi v nemškem jeziku. Dokler pa bodo mestni uradi v spodnještajerskih mestih dosledno preizbrali slovenski jezik, se bodo naši nemčurji hoče nočež že morali privaditi na to, da se bo magistrat slovenskega mesta Ljubljane posluževal na znotraj in na zunaj izključno slovenskega jezika.

— **Shod v Kamniku.** Politično društvo »Zora« je priredilo včeraj v Kamniku dobro obiskan shod, na katerem sta poročala deželni poslane za Kamnik dr. Vilfan in dr. Žerjav. Prvi govornik dr. Žerjav je govoril o slov. vseučilišču, katerega potrebuje utemeljeval zlasti s pomanjkanjem slovenskega in slovensko čutečega uradništva. Na eni strani se nam vsled premajhne domače produkcije uradništva vsljuje tuje, nam skrajno sovražno uradništvo, na drugi strani pa dostikrat še tisto malo domačega uradništva, kar ga imamo, ni narodno tako zavedno in vztrajno kot bi moral biti, če hočemo kdaj do seči slov. jezik veljavno v uradih. Vzrok tega v vzgoji v tujem, nemškem mestu. Dr. Vilfan je poročal o delovanju naprednih poslancev v zadnjem zasedanju kranjskega deželnega zbor ter se obširneje bavil s Schwarzem in Kranjsko hranilnico. Sprejet resolucije zahtevajo takojšnjo ustanovitev slov. vseučilišča, izrekajo zaupnico dr. Vilfanu in obžalujejo, da so pomogli klerikalci pri zadnjih volitv

graški gostilničarski zadružnik! Kakor sledi iz raznih časnikarskih novic, nameravajo v Gradcu bivajoči Čehi v našem mestu prirediti plesno veselico z izrečeno nacionalnim karakterom. (Opomba dopisnika: To je seveda laž. Slovani menda za svoje prireditve vendar ne bodo poslali nemški vabil. Saj vemo, kam pesaco moli.) Podpisano strankino vodstvo je sicer prepričano, da se ne najde noben nemški gostilničar, ki bi omogočil našim narodnim nasprtnikom v nemškem Gradcu češko ali vseslovansko propagando; da se pa vendar že v naprej onemogoči češkemu komiteju, da priredi morebiti pod napadno firmo češko slavnost, opozarja podpisano strankino vodstvo cenjene člane gostilničarske zadruge na nameravano prireditve in prosi nemške gostilničarje (slovenskih itak nismo, tudi Tausees je nemčur), naj bodo pri oddaji svojih prostorov previdni, ker bi bilo vendar za naše nemško mesto sramotno, da se priredi v teh burnih časih češki „Trutfest“. — Deželno vodstvo štajerske nemškoradikalne stranke. — Radovedni smo, kaj bi napravilo ljubljansko državno pravništvo, če bi kak slovenski list prinesel enak poziv proti Nemcem. Tu kažejo oblasti se za vse to ne zmenijo in graške nemškonacionalne ounje lshko udrihajo brez skrb po nas Slovanih. Za naše interne, popolnoma privatne slovenske zabave ne dobimo nikjer več prostorov, slovenskim strankam se odpovedujejo stanovanja, napredna akademična društva so brez lokalov in kako se slovija v Gradišču, tega nam menda ni potreba še posebej pouzdati. Skrajni čas je, da se že enkrat zdudi tudi slovenska javnost in posveti vso pozornost naravnost obupnim razmeram, v katerih živimo graški Slovani. Obračamo se torej še enkrat na vso slovensko javnost, posebno do vseh mernajih in vplivnih oseb: Če vam je sploh še kaj na tem ležede, da v stolnem mestu Štajerske ne izgube Slovani vseh pravic in vsega vpliva, potem ne odlasajte več in rešite, kar se še da rešiti! Ne očitajte pa nam potem, da mi graški Slovenci nismo storili svoje dolžnosti.

Predsednik graškega nad sodišča Pitreich v Ljubljani V sredo, dne 3. t. m., pride v Ljubljano predsednik graškega nad sodišča Pitreich, da inspiciira tukajšnje sodišče Pitreicha bo spremljal nadsvetnik Elsner. Oba ostaneta baje v Ljubljani 14 dni. Opozarjam slovenske občine, naj se po deputacijah osebno pridejo k Pitreichu pritoži radi zapostavljanja slovenskega jezika pri sodiščih in radi nameščanja slovenskega jezika nevečih uradnikov na Kranjskem. Pitreich pride v Ljubljano baje z namenom, da ukroti — slovenske uradnike. Bomo videli!

Bojkot zoper Nemce na Češkem. V mnogih čeških trgovinah, zlasti po južnem Češkem so nabiti plakati, ki se glase: P. n. potniki ki hočejo skleniti kako kupčijo, prosimo da izkažejo kake narodnosti je tvrdka, ki jo zastopajo.«

Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri, v torek sta dve predstavi: popolno ob 3. igrokaz „Simone“ kot ljudska predstava pri znižanih cenah, — zvečer se pojope opereta „Giroflé-Giroflá“ za parabonente, ker so imeli neparabonenti to opereto že dvakrat. — Dne 5. t. m. se pojope drugič opera „Werther“.

Slovensko gledališče. V soboto se je pel prvkrat na našem odu Massenetov „Werther“. Ker smo že svoj čas z namenom lažjega umevanja celega dela priobčili vsebino libreta, kar je tupatom vseleznih nedostatkov v resnicu potrebno, se danes ne bomo spuščali v ponovno enako razmotrivanje. Opera je liricha, dejanja ni veliko, oseb nastope malo in zdi se celo, kakor bi bile še izmed teh nekaterih nepotrebnih, da bi zadostovala Lota in Werther sama. Ono malo dejanja, kar ga je, se vrti izključno le okoli njiju, in pveske točke drugih nastopajočih oseb so nekaj popolnoma postranskega. Pričakovale je morebiti kdo, da bo v tej operi tako izključno liričnega značaja našel bogove koliko italijanskim vročim melodij, a motil se je. Opera je vključil svoji lirični naravi, vključil tupatama naravnost omamljivi mehkoti glasbe vendar skozinsko zgrajena na načelih moderno glasbene šole, in tu išče zastonj melodij. Libreto, posnet po Goethejevem Wertherju, je dal skladatelju priliko, da je položil v orkester vso silo čuvstev, strasti človeškega srca, od največje blaženosti v doseženi ljubezenski srči, pa do obupa, ki goni v smrt. Kako nedosegljivo je izrazen Lotin boj med dolžnostjo in srečo nedovoljen ljubavi. Umljivo je potem, da izginja skoraj oseba pevca, in da bi izginila popolnoma, ali pa kvedaju pokvarila vtišek, ako bi ne bila pevška moč prve vrste, kakršno ima naš oder v gdč. Šipankovi, katera

je bila kot pevka i kot igralka gočovo na vrhuncu. Dasirovno nam je izborna ugajala kot Dalila, vsa čast ji na njeni Evi, ali kot Lota, posebno v tretjem dejanju, ko v onem že omenjenem silnem duševnem boju isčeutehe v molitvi, in potem ob umrjavotem Wertherju je prekosila samo sebe. — Znano je, da je Werther najboljša vloga Navalova in gotovga ni posetnika našega gledališča, ki ne bi želel čuti njega v tej vlogi. Naš Werther gotovo ni dosegel Navalovega, a priznati moramo odkritoščino, da se je g. Fiala res potrudil, da bi popolnoma zadostil svoji res težki nalogi. V nekaterih prizorih je bil v resnicu prav dober, in bi bil morda še boljši, da ni bil orkester tupatum nekoliko premočan, ali pa je bil gospod Fiala še vedno nekoliko nedispouiran. Albert je bil v povsemem oziru, igri in maski izborn, kakor smo že navajeni to in drugače niti ne pričakujemo od g. pl. Vulakovića. Gdč. Thalerjeva je kot Zofija pokazala, da je vrlo napredovala in da bo kmalu krepka domača opora našemu odu. Gg. Vlček, Križaj in Hess so bili na svojem mestu. Orkester „Slovenske Filharmonije“ je rešil svojo nalogo prav častno. Pripomimo naš še, da so po gledališčem mojstru Waldsteinu izvršene nove dekoracije, posebno ona, predstavljajoča mesto v snegu, splošno ugajale.

Dva oratoriska koncerta. Glasboljubivo občinstvo se še enkrat opozarja, da priredi „Glasbena Matica“ v sredo, dne 3. in v petek, dne 4. februarja vsakokrat ob pol osemih zvečer v veliki dvorani hotela „Union“ dva oratoriska koncerta, Perosićev „Rovstvo Izveličarjevo“, pri katerih bode 240 oseb sodelovalo. Ponuja se zelo redka prilika za glasbeni užitek prve vrste. „Glasbena Matica“ se ni strašila niti velikanskih troškov niti neverjetnega truda od strani pevk in pevcev, samo da omoči med Slovenci prekrasno delo, čigar izvajanje bi čast delalo največjim zborom velikih narodov. Najbi se to dejstvo blagovolilo upoštavati, da bi bila obakrat dvorana na bitno polna! Sedeži in stojisci se dobivajo pri gospe Češarkovi in na večer koncertov pri blagajni.

Tenorist Orželski, star znane ljubljanskega občinstva, je izstopil prostovoljno iz zvezne hrvaškega dež. gledališča v Zagrebu, kjer je bil do slej angaširan.

Slovensko žensko društvo je imelo včeraj svoj letni občini zbor. Radi pomanjkanja prostora priobčimo poročilo prihodnjih.

Maskačada „Ljubljanskega Sokola“ se bode kakor običajno, tudi letos vršila na pustni torek pod cevizo: zlet domin, pierotov in harlekinov. To pot je odbor gotovo pravo zadel, ker tako bode omogočeno vsakemu udeležencu, da se maskira, vsaj domino je ena najpriljubnejša maska po vseh finih in večjih maškaradah. Saj se v domino lahko vsakdo obleče in tako maskira, da soproni niti svoje soproge ne bode spoznali. Jako bode treba paziti, da se kdo ne zaleti, ker drugače bode doma obračuni! — V odboru se delajo vsestranske priprave in je upati, da bode tudi letos Sokolska maskarada ena najlepših in zabavnih veselic tega predmeta.

Občini zbor televadne društva Sokola II v Ljubljani je bil včeraj dopoldne v restavranciji pri Weissa. Brat starosta inženir Endlicher je proglašivši sklepčnost prav prisrčno pozdravil vse navzoče brate in podal nato splošen pregled o delovanju društva v preteklem letu. Se ne pred enim letom se je ustavil Sokol II. kot živa potreba za trnovsko krakovski in šentjakobski okraj. No vorojeno dete je moralno prestati mnogo bolezni, končno se je pa otreslo vseh in danes je zdravo in čvrsto, saj ima najlepše upo do krepkega nadaljnega razvoja. Govornik želi, da se sokolske ideje zaneso v vse sloje naroda in da pride čas ko bo stal vsak Slovenc v sokolskih vrstah. Ugled ki si ga je Sokol II. pridobil, morajoči člani obdržati in povečati. Televadba, na katero se je polagalo največjo važnost, se je vršila v II. mestni deški ljudski šoli. Za brezplačno uporabo televadnice gre najlepša zahvala gospodu županu, ki je bil društvo vedno naklonjen, upati je, da bo dovolil, da se televadne ure pomnože kar je potrebno zaradi tekmovale televadbe v Celju in zaradi namervane ustavnitve ženskega televadnega oddelka, za katerega je med ženskim spolom v Trnovem, Krakovem in Št. Jakobu veliko zanimanje in navdušenje. Brat starosta želi, naj bi bilo večkrat videti v televadnicu tudi starejše brate Sokole. Zahvali se „Političnemu in prosvetnemu društvu za Krakovo in Trnovo“ za brezobrestno posojilo, ki je društvo pomagalo iz hudič denarnih stisk. Zahvali se končno vsem članom za njih poštrvovalnost ob raznih prilikah. Izmed članov se je preselil podstrotska brat Trampuš v Višnjo goro, tekem par dni pa zapustita društvo vnesta Sokola in odbornika brata An-

derwald in Jevšek. Vsem trem se izredce zahvala za njih delovanje v prid Sokola, kakršno delovanje pričakuje tudi v prihodnje brat starosta od vseh bratov Sokolov. Tajniško poročilo je podal brat Petrin. Že leta 1907 se je mislilo ustanoviti za Trnovo Krakovo in sv. Jakob sokolsko društvo in televaditi se je že takrat pridel. Ustanovni občini zbor je bil 29. marca 1908 odbor je storil kolikor se je v danih razmerah storiti dalo. Televadba se je vršila vedno ugodno, zadnje mesec celo vzdorno. 17. maja je bil prvi peščilet v Kožarje z novo ustanovljenim trebentaškim zborom, 5. julija prvi peščilet v krovu v Dalmaciji, 12. julija se je udeležilo društvo zleta notranjskih sokolskih društev v Logatcu. 20. septembra je priredilo zlet v Turjak, ko je bilo tudi pri Trubarjevi rojstni hiši, v številnih deputacijah se je pa udeležilo 26. julija sokolske prireditve Tržiču, 30. avgusta otvoritev sokolskega doma v Žireh, 15. avgusta zleta gorenjskih sokolskih društev v Kraju, 11. oktobra izleta Sokola I. v Šotesko, dalje izleta ljubljanskega Sokola v Škofo Loko in v Dev. M. v Polju. Bilo je navzoče pri slavnostnem polaganju kamna za Trubarjev spomenik 8. septembra, udeležilo se je pogreba ustreljenih žrtv kakor tudi častne straže ob njih grobu na Vaših svetnikov dan. 7. nov. je bil prvi zabavni večer z lepotnim uspehom. Društvo je član „Slov. Sokolske Zvezde“. Odbor je imel 17. sej, dopisov je bilo 55. Nakupilo se je nekaj orodja ter pet sokolskih rogov. „Politico in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo“ je društvo vedno rado bilo na pomoč. Brat Štef. Klun je daroval društvu 60 K. br. Zalaznik pa 50 K. Vsem najlepša zahvala. Brat tajnik je pozival brate na delovanje za razvoj društva, da pride čas, ko se bo lahko reklo: „Kar Krakovčan, Trnovčan in Sentjakobčan, to Sokol II“. Brat starosta se je zahvalil za lepo poročilo in omenil le, da je brat tajnik izpustil le sebe kot enega najdelavnejših članov Sokola II. Poročilo se je odobrilo. O televadbi je poročal načelnik brat Matjašič. Vadičevski zbor je imel 4 vadičev in sicer br. Matjašiča, Smoleta, Vidmarja in Trčka ter 16. sej. Redovne vaje je vodil brat Petrin, televadbo obrtnega naraščaja brat Vidmar, ono šolskega pa br. Smole. Izmed članov je televadilo 1512 televadcev v 93 urah. Povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 1226 K 50 v stroškov, torej 32 K 75 v prebitka. Društveno povprečni obisk na uro je bil 16 članov. Šolskega naraščaja je televadilo v 76 urah 2467 učencev. Ustanovil se je vadičevski tečaj po prizadevanju brata dr. Pestotnika. Tudi to poročilo se je odobrilo. Blagajniško poročilo br. Jevšeka izkazuje 1259 kron 25 v dohodkov in 12

kron, pri Grudnu pa 13 47 K. Odbor društva Sokolski dom izreka vsem darovalcem in nabirateljem iskreno zahvalo z željo, naj bi tudi v prihodnosti podpirali društveno delovanje.

Iz Novega mesta se nam piše: Dve veliki na novo zgradjeni bolnici sta že z ledom napolneni, in sicer za skladščico mengiškega, žalskega (zadržniškega) ter badeviškega delniškega piva. Ena teh dveh ledenev nahaja se v hiši g. Perkota tik kolovala, in sicer za mengiško pivo. Druga pa se nahaja za ostala piva v hiši g. Kovača v Kandiji. Z objavo tega gotovo veselega pojava, opozarjam naše častite narodne, pivo točede g. gostilničarje, na geslo: "Svoji k svojim".

C kr. poštni brzojavni urad Trebnje na Kranjskem je z ukazom z dne 15. prosinca 1909 opravljeno sprejemati in odpravljati privatne brzojavke od železniških uradov nove železnice Trebnje Št. Janž in obratno. — S tem je brzojavna pot mnogo skrajšana, kar je važno posebno za ondotne trgovce.

Gospodeni klub v Metliki priredi 2. februarja v prostorih "Narodne Čitalnice" v Metliki plesni veček. Vstopnine za osebo 40 h. Začetek točno ob 8. zvečer.

Planinski in lovski ples društva za tujski promet v Rajhenburgu bo 4. in ne 7. svečana. Priprave za ta ples, za kateri vlada v celi Savski dolini največja zanimanje, so v polnem teklu in bo skrbljeno za najneprislnejšo zabavo in izbornou postrežbo.

Brezno ob Bravi Letos nam je "Südmärkta" s silo hotela ugrabitvi dvoje posestev, pa smo jih srečno otele. Kupil jih je naš narodnjak J. Rižnik, posestnih v Janževem vrhu, ki je lahko v zgled imovitih slovenskih rodoljubov, ki jim je "kšeft samo kšeft". Glavni agitator za to izdajalsko društvo je naš župan, menda v plačilo za to, da mu ljudje nosijo denar v prodajalno. Res, sramota za nas, a zraven je še protestant. "Prosveta" je pri nas ustanovala "Ljudsko knjižnico". Imamo tudi svojo slovensko trgovino P. Iržiča.

Iz Celja, dne 31. januarja. Ob včerajnjem glavnem zboru Savinske podružnice "Slovenskega planinskega društva" se je sklenilo, za Celje in okolico osnovati posebno sekocijo te podružnice. — Ta sklep nas prav veseli, to tembolj, ker smo že opetovano v našem listu poudarjati, naj se v celjskem okraju tudi gleda turistične kaj zgodi ter naj se tudi tu našen moment upošteva.

Podružnica nemškega "Schulvereina" v Storeh pri Celju ima 106 čl. nov delavcev. In zdaj pomislimo, da so ti delavci večinoma rodom Slovenci! Med njimi je mnogo "Dolenjev!"

Umrila je dne 29. januarja l. v Celju gospa Neckermann, vdova po nekdanjem mogočnem županu celjskem. Živila je ob podpori celjskega mesta. Za nekdaj tolkanj čislano domo se je zadnja leta jedva kdo brigal. SIC transit...

Speglitsch, kakor kaže ime, pri sten Nemec, je "kupil" hišo v Gospiskih ulicah, kjer je Gsunova go stina Ko se je šlo za podelitev gostilniške koncesije njegovi ženi, jo je mestni odbor celjski proglašil kot popolnoma "vertrauenswürdig", čepravno jo je že mestni urad opetovano kaznoval za 100 in več kron, ker je brez pravice v svoji prodajalni drobnarji, ki jo ima v Vodnjških ulicah, točila opojne pijače. Tako se postopa v Celju! Sicer pa ima glede te zadeve še zadnjo besedo zadružna gostilničarjev.

Občinske volitve v Medgorjah na Koroškem so zopet in sicer že tretjič vsled slovenskega priziva razveljavljene. Županju neki Sušnik, ki izjavlja, da ne razume slovenski.

Vrbsko jezero je letos popolnoma zamrznilo, in sicer izvanredno močno, da morejo po ledu pre skribi voziti s par konji. Celovčani prirede pri Gorici (Loretu) prvega in druga februarja mednarodno tekmovanje v drsanju.

Velik gozdai požar je bil v torki pri Tržiču na Primorskem. Škoda je velika.

Zvit ptiček, ki posebno ljubi žepne ure — do sedaj še neznan — je poskusil že dvakrat svojo srečo pri trgovih Jožef Bozzer in Enil Müller v Trstu na ta način da se je predstavljal kot odposlanec zlatarja Pompilio in zahteval v njegovem imenu in na njegov račun žepne ure. Goljufija je bila v obeh slučajih preprečena s tem, da sta dotična trgovca poslala ure zlatarju Pompilio po lastnih uslužbenih, katere je seveda kot nenaravnene zavrnili. Tretjič pa se mu je posredoval pri trgovcu Nachtigall, via Nuova št. 41, da je dobil na podoben način 4 srebrne in dve nikelnasti uri, s katerimi je zvit ptiček srečno ušel.

Najdeni brillanti. V Trstu na cestni via dei Bachij pred hišo štev. 6 našla je kuharica Terezija Fantin lep velik brillant brez okvira precej vrednosti. Oddala ga je na stran-

žnici, kjer so imeli že drug podoben brillant, pri katerem pa je bilo še nekoliko zlatega okvira, in ki je bil ravno isti dan in na istej cesti najden ob gospa Marije Pister.

Prenapolnjenje splošne bolnišnice v Trstu. V splošni bolnišnici, ki ima pri normalnih razmerah prosta za 7000 bolnikov, je sedaj nič manj kakor 190 bolnikov. Toliko jih ni bilo v tej bolnišnici še nikoli, in so vsi hodniki spremenjeni v bolniške prostore.

Slovenec v Izmostu se shajajo v Cafe Restaurantu "Claudia", Clau diastrasse št. 7 in imajo istotam redne sestanke svake sobote zvečer ob 8. uri.

Kavarna "Wien". Že vedeta shajališč slovanskih dijakov zasedemo je od nemških buršev, kateri so pred nekaj dnevi na prošnjo kavarnarja samega prikorakali korporativno v lokal in se v njem utaborili. Pred nekaj leti so hoteli Slovenci že sami opustiti to kavarno, in le silnim prošnjem kavarnarice, ki je prosila tudi slovanske profesorje, naj vplivajo na dijake, da ostanejo pri njej, so Slovani ostali. Seveda sedaj, ko je kavarnar postal dovolj petičen — slovenski groš — in ko si je kavarno moderno preustrojil je le ta po njenem mnenju prelepa za Slovane, in on dovolj bogat, da jih lahko odzene. Ugotovljeno je, da slovanski gostje ne bodo več posečali to kavarno.

Umrl borec za svobodo Dne 22. presincev je umrl v Pustem polju pri Gackem v Hercegovini vojvoda Bogdan Žimonjić, sivolasi borec za svobodo v vodja inzurgentov. Pojnik je dosegel baš ta mesec 96. leto. — Vojvoda Bogdan Žimonjić je vso svoje sovornike v boju za svobodo svoje domovine preživel, a stal tudi nad njimi po junashčini, ki je slovelno ne samo po Hercegovini, tem več po vsej Jugoslaviji. Svoj čas je bil vodja svojega naroda in je imel česte konflikte s turškimi nasilnikami, stal je sredi političnega in socijalnega gibanja svoje domovine in je branil njene koriste z vso eneržijo in hrabrostjo. Bogdan Žimonjić je bil predstavnik svobodne bojne ideje svoje domovine skozi več desetletij prošlega stoletja. Da bi ušel mnogim prečkanjem svojih nasprotnikov, je bil slednjič primoran, da se je dal posvetiti v mašnika, da uide vislicam. Njegova kolosalna postava, osebna srčnost in bojna hrabrost sta pripomogli popu Bogdanu Žimonjiću do legendarne priljubljenosti med narodom. Udeležil se je več vstav v Hercegovini, bojeval se je na strani Črnogorcev proti Turkom, in povodi je dičila tega priprstega sina Hercegovine pristotnost duha, odločnost, ogrevitve duša idealno navdahnjenega naravnega junaka. Po avstrijski okupaciji svoje domovine se ni več kazal v javnosti.

Tedenški izkaz o zdravstvenem stanju mestece občine ljubljanske od 17. jan. do 23. januarja 1909. Število novorojenčev 19 (= 24 70%), umrlih 23 (= 29 90%) med njimi so umrli za jetiko 2, vsed mrtvoude 1, vsed nezgode 1, za različnimi boleznjimi 19. Med njimi tujev 4 (= 17 39%), iz zavodov 9 (= 39 13%). Za in fekocijoni boleznjimi je obolelo in sicer: za ošpicami 20, za škrilatico 3, za tifuzom 1, za dušljivim kašljem 1, egiptovsko očesno boleznijo 1, za ušenom 5.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva "Merkur" v Ljubljani. V službo se sprejmejo: 2 knjigovodja in korespondenta, 1 potnik, 2 kontorista, 11 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočnika modne in galant. stroke, 4 konkotoristinje, 4 blagajnicarke, 4 prodajalke — Službe in češčo: 3 knjigovodii in korespondenti, 2 kontorista, 18 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika modne in galant. stroke, 8 kontoristinj, 6 blagajnicark, 8 proda jalk. Posredovalnica posluje za delajalce popolnoma brezplačno, za delojalce proti majhnji odškoduni.

Zahvala. Izrekam tem potom svojo najtopljejš zahvalo, ker so mi nenadno s svojim darom olajšali moj bedo g. Bolaffio in g. lekarju Trnkočevu. Zahvaljujoč ter preseč J. Dovšek v Spodnji Šiški

Sulferajska solna v Šiški je danes gorela. Poštar so pogasili ognjegasci in orožniki. Začagli so dimniki.

Zima in lakota. Včeraj popoldne je prišel v Ljubljano 18 letni delavec Martini Cvetnik iz Gmajne pri Raski. Ker je bil brez sredstev, je prenočil v nekem hlevu. Ko je pa danes do poldne šel mimo Bernatovičeve trgovine na Mestnem trgu, je tam snel izpred prodajalne havelok, vreden 50 K in ga oblekel. Poleg mrza ga je mučila pa tudi lakota. Šinila mu je v glavo misel, da bi bilo bolje zmroževali, kakor pa trpeti lakoto.

Krenil je k starinarjem, kjer je ponudil ukradeni havelok v nakup. Starinarju se je zdela tujčeva zunajnost sumljiva in je obvestil policio, katera je Cvetnika aretovala. Tatnivo je priznal in so ga imročili sodišču.

Spopad med socialnimi demokrati in češkimi narodnimi socialci.

Praga, 1. februarja. Včeraj je

prišlo do ljutega spopada med socialnimi demokrati in češkimi narodnimi socialci. Češki narodni socialci so insultirali dr. Adlerja in dr. Redlichia, ki sta prišla na socialno demokratisko deželno konferenco.

Plesne veselice. V soboto in nedeljo je bilo v Ljubljani 28 plesnih veselic, katere so se vse v najlepšem redu vršile in je policija imela povod, aretovali samo eno osebo radi pisanosti.

Delavske gibanje. V soboto se je iz južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 34 Ogrov in 40 Hrvatov.

Včeraj se je peljalo v Ameriko 27 Hrvatov, 66 Hrvatov pa se je pripeljalo nazaj.

Izgubljeno in naldeno. Pleskar-

ski pomočnik Anton Kramar je izgubi srebrno zepno uro z nikelnastovirizalom vredno 14 K. Ivanka Premkova, žena strojedovje je našla srebrno pozlačeno žensko uro z dolgo verižico. Ura se

dobi pri nji na Martinovi cesti št. 3.

Ivan Koder, paznik v pokoju je našel

double ščipalnik. Na južnem kolodvoru je bil najden oziroma izgubljen ženski

dežnik, črn muf in otroški suknjič.

Našla se je malo vsota denarja, dobi

se pri g. Blaževi na Marije Terezije

cesti št. 8. Našel se je srebrni uhan z

monogramom A. L. pod Rožnikom.

Dobi se pri I. Magdiču, Miklošičeva

cesta.

Drobne novice.

— 23 smrtnih obsodb. Francoski predsedniki republike je podpisal 23 smrtnih obsodb francoskih poronih sodišč, ki segajo deloma 3 leta nazaj. Usmrčenja bodo javna.

Messina, 30. januarja. Ponoči so cutili več novih potresnih sunkov. Ob četrtni na 7. zjutraj je bil močan potresni sunek, sprenjlan s podzemljanskim bobnenjem. Med ljudstvom je nastalo veliko razburjanje. Nekaj zidov se je porušilo. Dežuje. Pri odstranjevanju razvalin se je podrl zid in pokopal pod seboj tri delave.

Moški — ženska. Berlinska policija je dovolila neki 24letni Berlincanki namestu ženskih oblačil nositi moško obleko. Dekle ima namreč moško obnašanje in moške poteze na obrazu.

Rnjiževnost.

Ivan Podlesnik: Knjigovedstvo. II del. Založila "Katoliška bukvarna". Cena 6 K 20 v. Knjiga opisuje in razlagata najmodernejše knjigovodstvo, kakor je je upeljal v ljubljanskih zadružnih centralah g. Rožman.

Zemljopis Hrvatske. Pred osmimi leti je izšla prva knjiga velikega, bogato ilustrirane dela "Zemljopis Hrvatske". Zdaj je začel v zvezkih izhajati drugi del, ki ga sodelovanjem odičnih hrvatskih geograf prof dr. Gavazzi. Drugi del bo izhajal v zvezkih po dve poli; vseh zvezkov bo 20 do 25. Celi drugi del velja 15, prvi del pa 16 kron. Delo izhaja v založbi Ant. Scholza v Zagrebu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Jezikovna predloga.

Dunaj, 1. februarja. Včerajšnji ministrski svet je razpravljal o jezikovni predlogi. Dasi je sej trajal pet ur, vedar se še ni sklenilo ničesar definitivnega. Vlada ima še vedno namen, da predloži jezikovni zakonski načrt parlamentu prihodnjem sredo.

Graf Andrassy Aehrenthalov naslednik.

Budimpešta, 1. februarja. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da v kratkem odstopi minister notranjih del grof Andrassy. Določen je baje za naslednika barona Aehrenthala kot minister zunanjih del.

Razpad madžarske ustavne stranke.

Budimpešta, 1. februarja. Madžarska ustavna stranka je v razsulu. Del njenih pristašev vstopi v neodvisno stranko, drugi del pod vodstvom grofa Zichyja pa osnuje novo stranko temeljeno na načelih iz leta 1867.

Predsednik Justh minister.

Budimpešta, 1. februarja. Predsednik državnega zbora Julij Justh postane minister notranjih del. Justh predloži parlamentu načrt nove volilne reforme.

Kossuth in Wekerle pri cesarju.

Dunaj, 1. februarja. Ogrski minister trgovine Kossuth pride tekom tega meseca na Dunaj, da cesarju poroča, kako bi se dalo sanirati sedanje desolatne razmere na Ogrskem. V sredu sprejme cesar v posebni avdiciji ministrskega predsednika dr. Wekerleja.

Spopad med socialnimi demokrati in češkimi narodnimi socialci.

Praga, 1. februarja. Včeraj je prišlo do ljutega spopada med socialnimi demokrati in češkimi narodnimi socialci. Češki narodni socialci so insultirali dr. Adlerja in dr. Redlichia, ki sta prišla na socialno demokratisko deželno konferenco.

Potra.

Senta, 1. februarja. Po poročilih iz Tetuana je potres uničil veliko vas Normara. Gora nad vasjo se je utrgalo in zaslužno vso vas. Vse prebivalstvo je zasuto.

Mesina, 1. februarja. V soboto je bil tu zopet močan potres. Dosedaj še neporušeno zidovje se je podrlo. Med prebivalstvom je zavladala silna panika.

Policinski šef — aretiran.

Petro

Zahvala.

Za mnogobrojne tolazljive
dokaze iskrenega sočutja in
sožalja povodom smrti prelubljene
matere oz. hčere, sestre
in svakinje, gospe

543

Minke Hudovernik

roj. Jelšnik,

v dvoje po c. kr. sod. pristavu

kakor tudi za častno in izredno
obilno spremstvo k zadnjemu
počitku izrekamo tem potom
vsem sorodnikom, priateljem,
znancem in udeležnikom sploh
najtoplješo začelo! Zlasti pa se
iskreno zahvaljujemo prečastni
duhovščini, katera se je od
bizi in daleč udeležila tako
štěvilno, posebno še župnikoma
gg Pavliču in Bartlju, hvala
tudi cenjenim darovalcem krasnih
vencev kakor tudi gg prev
cem za milo petje in godbi sl
meščanske garde.

Vsem presrečna hvala!

V Kostanjevici, dne 30.
prosinca 1909.

Žaluoči ostali.

Zahvala.

545

Ob prilikih izgube naše iskreno
ljubljene in nepozabne materje, stare
mestre sestre in tete, gospe

Katarine Parkelj

roj. Joger

mesarice in hiše posestnice

izrekamo vsem sorodnikom, priateljem
in znancem za izkano sočutje
in obilno udeležbo pri pogrebu za
hvalo.

Posebej se še zahvaljujemo slavnemu
mesarski zadruži in darovateljem kra
snih vencev.

V Ljubljani dne, 29 januarja 1909.

Žaluoči ostali.

Notarski kandidat

se sprejme takoj pri notarju Hud
overniku v Ljubljani. 532-1

Kontoristinjo

(Slovenko) za takojšnji nastop, z
mesečno plačo 90 K., s povrtnjeno
vožnjo do Prage sprejme Vydrova
tovarna hrani, Praga VIII. 539-1

Stanovanje

se še za maj, ki naj bi imelo 3
sobe, poselsko in kopalno sobo ter
električno luč. 519 1

Ponudbe pod „elektrika“ do
6. t m. opoldne na uprav. „Sl. Nar.“

Vodovod

Na Planini (Štajersko) se bo
gradil vodovod. Načrti in proračun
ležijo pri občinskem uradu na
Planini do 15 februarja t. l. na
vpogled. 537

Moderno 535

stanovanje

v solnčni legi, obstoječe iz treh sob
in pritiklin, se odda za maj.Pojasnila v Somškovih ulicah
št. 7, I. nadstr. od 10.-12. dopoldne.

Rodbina 2 oseb išče

stanovanje

z 2 sobama in kuhinjo, event. tudi
3 sobe za majev termin ali takoj.Ponudbe pod „maj“ na uprav.
„Slov. Naroda“. 532Odda se z majniškim termi
nom v vili na Erjavčevi cesti 24:

stanovanje

jako udobno v visokem parterju, ob
stoječe iz 4 sob s pritiklinami;

stanovanje

obstoječe iz 2 sob in kuhinje v
pritliku.

Natančnejša pojasnila daje notar

Hudovernik v Ljubljani. 531-1

Zahvala.

Povodom požara, ki je bil dne
28. januarja na Zgor. Rožniku, si
dovoljuje podpisani kar najiskreneje
zahvaliti hrabremu in neumornemu
moštvu viške požarne brambe.

Karel Bergman
542 posestnik in gostilničar.

Mirna stranka išče

stanovanje
s 3 sobami in pritiklinami za maj.
Ponudbe na upravniništvo „Slov.
Naroda“ pod „J. O.“ 147

Perlini dan je sedaj zabava!

Persii

MUDERNO SREDSTVO ZA PRANJE
Popolnoma neškodljivo. Ni klar!
Enkratno kuhanje — da
bleščeče belo perilo!
Brež drgujenja in krtačenja!
Brež perlinika!
Krati delo, čas in denar!
Enkrat prizkušeno, vedno rabljeno
Edini izdelovalec na Avstro-Ogrskem:
Gottlieb Voith, Dunaj III/1.
V Ljubljani se dobva po vseh zadavnih
trgovinah. 490 - 1

Zahvala.

Rodbine dr. Janka Serneceva v Mariboru, profesor
Koprivnikova in dr. Rudelleva se zahvaljujejo iskreno
pevcem „Slovenske čitalnice“ v Mariboru in vsem, ki so se
ob smrti

dr. Janka Serneca

odvetnika v Mariboru

spomnili njegovih zaslug ter žalujoče rodbine in za vso njej
izraženo sožalje.

odvetnika v Mariboru

odvetnika v Mariboru

spomnili njegovih zaslug ter žalujoče rodbine in za vso njej
izraženo sožalje.

Iščem izurenega

stenografa

(strojepisca), ki mora znati sloven
sko in nemško stenografijo. 551 1

Dr. Juro Hrašovec v Celju

Oddati je:

lokal s stanovanjem,
stanovanje z 2 sobama
v Sedajških ulicah št 4 ter
delavnica s stanovanjem
v Prulah. 544 1
Več se izve pri kamenoseku Vodenku.

To: flor Taland
Ceylon čaj

Učenko

staro 15-16 let, zmožno slovenskega
in nemškega jezika, išče za svojo
manufakturno trgovino 509-2

T. Ogrin, Novo mesto.

Čevljarski pomočnik

se sprejme takoj v trajno delo.

Ivan Šober v Škofji Loki.

Išče se izvežban

otčinski tajnik

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Karbid

franko 28 K na postajo prejemnika.

JOS. ARKO

acetilenski in vodovodni instalater
v Ribnici. 51-2

Išče se

stanovanje

z dvema event tremi sobami za
maj, eventualno tudi poprej.Ponudbe z navedeno ceno se pro
sijo pod številko „16“ na upravn
stvo „Slov. Naroda“. 477 2

2 lepo

meblirani sobi

s posebnim vhodom in v bližini
sodniške palče ter event. s hrano
zjutraj in opoldne ter postrežbo, išče
mlad gospod.Ponudbe pod „Samec“ na uprav.
„Slov. Naroda“. 421-5

Proda se takoj

v večjem trgu na Kranjskem tik
sodnije in železnic.

hiša

v kateri je nad 40 let obstoječa go
stilna in mesnica z vsem gospodar
skim poslopjem in poljem vred.Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 526-2

Linotype stavca

ki prav dobro obvlada slov. Jezik

sprejme takoj

Goriška tiskarna

A. Gabršček v Gorici.

Iščemo spretnega

inženirja

za potovanje in pisarno, večtega hr
vaškega, slov. in nem. jezika. Prednost
imajo oni, ki imajo izkušnje za grad
ajo mlinov, žag in opekarne. Nastop
po mogočnosti čimpreje. 520-2

Ponudbe na

I. hrv. tvornicu strojeva Iljevi
nicu Željeza d. Zagreb.

Trgovsko-obrtna zadruga v Ljubljani

registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Sprejema: vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne
vloge do dne dviga po 4 1/2%; rentni davek plača
banka sama.Sprejema: vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi
stranka čekovno knjižico.Daje posojila: proti menici, na vrednostne papirje, na
zadržane deleže, na blago, na knjižne terjatve,
na hipoteke.

Eskomptira trgovske menice.

Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd.
na vsa tu- in inozemska tržišča.

Izdaja nakaznice. 533-1

Vsa pojasnila se dobijo bodisi ustmeno ali pismeno
v zadržni pisarni.

Trgovsko-obrtna zadruga

se je preselila s 1. februarjem iz sedanjih prostorov v dr. Pirca hiši v nove prostore

Šelenburgove ulice št. 7, nasproti glavne pošte

(hotel Mallé).

Uradne ure vsak dan in dopoldne od 9. do 12, popoldne od 3. do 5. ure.

Vsak dan ma po proteku petih let
pravice do dividende.

„SLAVIJA“

— vzajemno zavarovalna banka v Pragi. —

Rez. fondi: 41.335.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97.814.430-97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseškoni slovensko-narodno upravo.

Va pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši

v Gospodskih ulicah štev. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škoda cenjuje takoj in najkulantnejše.
Uživa najboljši sloves, koder ponuja.Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občnokoristne
namene.

Ustanovljena
leta 1854.

Prva domača slovenska pivovarna

Telšč
št. 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborne

36/6-18

G. AUER^{jevih} dedičev
Ljubljana Wolfsove ulice štev. 12 Ljubljana

Samogovori

se imenuje najnovejša, pravkar izšla knjiga
člena Zupančiča.

Dobi se v vseh boljših knjigarnah broširana
za 3 K, vezana za 4 K. 474-3

PATENTE

vseh dežela izposljuje in izkorističen
M. G E L B H A U S 4377-65
intenir in zaprtezeni patentni posrednik na Dunaju

VII. Siebensterngasse 7, nasproti c. kr. patentnemu uradu.

IVAN & NIKOLAJ ŽIC
trgovina z vinom na debejo.
Ladje: "Domitila" & "Štefanija"
v Pulju v Istri

prodajata vina:

Visko (Lissa) rdeče	à 36 in 40 h	Dalmatinsko belo	à 36 in 40 h
» belo	à 40 » 44 »	Schiller (Opole)	à 32 » 36 »
Istrijsko rdeče	à 28 » 32 »	Teran (samo zrnje)	à 36 » 40 »
» belo	à 32 » 36 »	Muškat beli, sladki	à 48 » 50 »
Dalmatinsko rdeče	à 28 » 32 »		

za liter franko iz Pulja v sodčkah, ki se ne računajo, pač pa se morajo vrniti v najkrajšem času franko Pulj. Razpošilja se samo s povzetjem. Naročila se sprejemajo od 56 litrov naprej. Za pristnost vina jamiciva. Vino se mora shraniti v hladu ter načeti še šest tednov naprej. Za steklnice se morajo dobro zamašiti in poleti — kolikor je mogoče shraniti v pesku. po sprejemu. Steklnice se morajo dobro zamašiti in poleti — kolikor je mogoče shraniti v pesku.

Anton Šarc

Ljubljana. * Sv. Petra cesta štev. 8. * Ljubljana.

Opreme za neveste

Domač izdelek.
Želo nižke cene.

534-1

Č. 99. ženini in neveste

Največja in najbogatejša tovarniška zalogra
pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine.

Razpošiljam na vse kraje sveta, kakor:
ure, verižice, prstane, uhane, zapestnice,
namizne oprave in okraske, šivalne stroje itd.

Cene najnižje.

Se priporoča za obilni obisk in naročila
z velespoštovanjem 289-5

Fr. Čuden, Ljubljana, Prešernove ulice
urar in trgovec, delničar švicarskih tovarn ur „UNION“.
Naslov zadostuje: Fr. Čuden v Ljubljani.

Ceniki s kolečarjem tudi po pošti zastonj.

Prvi slovenski POGREBNI ZAVOD

se priporoča slavnemu občinstvu

372-4

za ureditev pogrebnih sprevodov v Ljubljani in na deželi po tako nizki ceni.

Naročila se sprejemajo pri
FRANC VIDALIJU

Prešernove ulice, Ljubljana.

marčno pivo

v sodcih in steklenicah.

Žrebanje nepreklicno 3. aprila 1909

Loterija za ogrevalne sobe

1500 dobitkov v elektrivni vrednosti K 55.000.

49-2

Prvi trije glavni dobitki krom 30.000, 5000, 1000,
se na zahtevanje dobitelja odštevši 10 % in zakonitega dobitvenega davka izpla-
čajo v gotovini. — Srečke po 1 K se dobivajo po vseh trafikah, loterijah,
menjalnicah in v loterijski pisarni I, Spiegelgasse štev. 15.

538-1

Modni salon

Častitim damam priporoča

: klobuke : le najfinješega okusa

Jda Škof - Vanek

Pod Trančo.

Zalni klobuki vedno pri-
pravljeni. Zako tudi venci
s trakovi in razne cvetlice,
doma izgotovljene.

Kavarna , Leon'

na Starem trgu št. 30.
je vsaki dan
VSO NOČ ODPRTA.

V kavarni je
električni klavir.
Z odličnim spoštovanjem
Loo in Fanf Pogačnik.

Atelije „Viktor“

fotografski umetni zavod
Beethovene ulice štev. 7.

Podjetje betonskih stavb Bratje Seravalli & Pontello

Slomškove ulice 19 Ljubljana Slomškove ulice 19

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevi, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tikanje teras, vodometov, korit in vodovodnih muščev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in strop. — Zaloga kameninaste blaga in šamotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovno izvedena. Cena najnižja. Jamstvo.

Zastopnik svodov patent „Thirl“.

Varst. znaka: Sidro.
Liminent. Capsici comp.

nadomestilo za

3523-22

Pain-Expeller s sidrom

pričlanano izbornu, bolečine tolaže in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd.;
po 80 K., K 1:40 in K 2: se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno
pričlanjene domače zdravila naj se jemljejo je originalno ste-
klenice v skaličih z našo varstveno znamko „sidro“ potem je
vsakdo prapiročen da je dobit orig. izdalek

| Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Eličina c. 5 nova.

Rasp. vijanje vsak dan.

Št. 528/V. u.

Razglas.

Podpisani mestni magistrat naznanja mladeničem, rojenim leta 1886,
1887, 1888 in 1890, ki stopijo letos v naborna, odnosno črnovojna leta:
1. da se bo vršilo dne

10. februarja t. l. ob 9. dopoldne žrebanje

v smislu § 32 vojnih predpisov I. del, v magistratnem vojaškem uradu,
Mestni dom, I. nadstropje. To žrebanje, h kateremu ima vsakdo pristop, velja
za one mladeniče, ki izpolnijo letos 21. leto (rojstno leto 1888) in torej pri-
dejo letos prvič k naboru;

2. da so od 1. do 10. februarja imeniki onih mladeničev, kateri pri-
dejo letos k naboru, v omenjenem uradu in v uradnih urah vsakteremu na
ogled, Kdor opazi kak pogrešek, napačen vpis, ali ima pomislek proti za-
prošenim ugodnostim ali proti prošnjem za nabor v bivališču, naj to pismeno
ali ustmeno naznani tukajnjemu uradu;

3. da so od 1. do 10. februarja v omenjenem uradu imeniki domačih
in tujih, leta 1890 rojenih, letos v črno vojno stopivših mladeničev na ogled.
Pogreški naj se pismeno ali ustmeno naznani tukajnjemu uradu.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 20. januarja 1909.

IVAN HRIBAR, župan.

